

LE COURRIER DE L'OUEST

EDITION EN QUOC-NGU

AN HÀ NHỰT BÁO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Redaction - Administration - Boulevard Delanoue, CANHO

TỔNG LÝ: TRẦN-DẮC-NGHĨA

Chủ Đôn: THAM-KY-XUONG

BẢN NHỰT TRÌNH

NGHỆ ĐỒI ĐÔNG-PHÁP

BỘ CHỮ LANGSA

BẢN CHỮ QUỐC-NGŨ

TRỌN NĂM..... 3100
SÁU THÁNG..... 2 00

..... 5 00

..... 3. 00

..... 0. 10

BỘ QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

..... 7000

..... 4. 50

Vì nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhựt trình xin viết thư cho M. Trần-dắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

Cantho. - Imp. de l'Ouest

*Vue et approuvé la publication
L'Administrateur
et par délégation spéciale
L'Administrateur adjoint,*

MỸ KỸ

TRƯƠNG-NGOC-GIU Propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở
đường Turc. số 16, ngang nhà hàng Mottet
—SAIGON

Kính cáo cùng chư Quý-khách dặng
hay, tiếm tôi có khắc con dấu bằng
đồng, bằng mỏ thung, bằng cây—có
chạm bằng đồng, cùng chạm nhân hiệu
—có làm mô bia chạm bằng đá cẩm
thạch, có thợ họa chơn, nhảm—hình
người mà vẽ: vẽ bằng dầu sơn vô bờ
vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực
tàu, hoặc bằng viết chì than—họa biển,
liền, tranh sơn thủy—theo rap hát—
khắc hình chơn dung vô bản đồng, bằng
đá cẩm thạch để theo mô bia trầm ấm
cũng chẳng phai—có thợ chạm các thứ
cây danh mộc.

Như Quý-Khách nào muốn hỏi giá
tiền về món chi xiu gửi thơ cho tôi, tôi
sẽ gởi cáo-bach (Catalogue).

TRƯƠNG-NGOC-GIU. Cầu khẩn.

Phở cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà Ấn-quán,
tại Cánh-thơ, tạo sáng đến rày,
Lục-châu quân-tử, ơn dày
Mẫu-cần mua giúp, ngày nay thanh-hành,
Thạch-hành dặng cửa hàng rộng mở
Mây sấm thềm, thấy thơ tin rỗng,
Lãnh in chi thấy đẹp xong,
Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng
(thiệp-tan)

Foa, số, bộ, làm càng kỹ lưỡng,
Chắc lại bền chẳng nhượng của người
Nói chi sách dặng thì thời!
Lương da, lưng bố, để đời ít hư.
Sách in sáng, tinh từ, Kim Túy,
Tự điển cùng Sứ ký Đại nam.
Tấu tra Pháp lệ, dạy khảm,
Cá-h thi haub áo, thiết làm rất hay
Thước, viết, nhữn sáng lấy đồ bang
Thiếu chi đạo giấy lạng, mực ngời;
Chuốc trao, nào phải nhữn lời.
Sang chơi l chuyển xin mời các ông
Tuy vật liện, nay không để đủ,
Đồ-quán nào dám phụ ý ai,
Khó nhọc thứ nầy chẳng nài,
Miếng cho đẹp dạ qui ngài thì hơn.
An-quán Bđ Delaoué Cánh-thơ
Đồn khinh

Lời rao

Một án văn quốc-âm nên đọc, nên
lưu truyền cho hậu thế là bản:

TUÔNG KIM THẠCH KỶ DUYỆY
của một nhà đại gia văn chương là
ông Thủ-khoa Nghĩa soạn.

Có trữ bán tại nhà

MONSIEUR-ĐỖ-VĂN-Y
N. 80 Rue d'Espagne và
Rue Catinat N. 95 Saigon
Giá mỗi quyển là. 0\$80

Cáo bạch

Có bán các
viết "PORTE
PLUMES À RÉSER-
VOIR" ngòi viết
bằng vàng thiết
cao "PLUMES EN
OR CONTRÔLÉ"

14k không
sét không mòn
Cỏ khâu (AGRAF)
một đầu thibút
viết, còn đầu
kia thì viết chi
PORTEMINE; có
phụ thêm 1
hộp nhỏ đựng
năm cộng chi
để thay. Cây
viết nầy nếu
gìn giữ xài
mười năm
không hư.

Xin đừng
tưởng rằng cây
viết nầy giống
theo cách viết
năm cái, một

đồng của
khách

Mua về, nếu
xài không dặng
không xứng
đáng với đồng
tiền thì trả lại
Bốn hiệu sẽ trả
y tiền lại đủ
Giá một cây
là (có hộp có
Comptegoutte

giá 4\$50

Mua nguyên lỗ
về bán lại càng
tính giá nhẹ
hơn nhiều.
Cũng có trữ
bản mực sty-
lographique
bleue black
thứ tốt.

ve
gia
một
0\$50

Nhà-in An-Hà
CANTHO

NOUVELLE
BOULANGERIE Française
Chan Hưng Thai

RUE DU TRIBUNAL
Cantho

Kính cùng quý ông, quý bà rõ:
Tôi mới lập lò làm bánh mì kế bên tiệm
đóng giày hiệu TÂN-THANG ở đường
tòa Cánh-thơ.

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2
lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều tối
chừng 4 giờ ra một kỳ bánh mới nữa

Tôi làm như vậy dặng có bánh mì
nóng, giòn, thơm cho quý ông quý bà dùng
cho vừa miệng. Tôi đã lập tại Saigon 1
lò làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh
tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ
lắm, nay tôi đến Cánh-thơ tôi cũng cứ giữ
cách thức ấy mà làm cho vừa ý mỗi
bàng luôn luôn

Xin quý ông, quý bà mua ăn thử
tại biệt chớ không phải lời chuốt ngọt

Nay kính
Chan-Hưng-Thai

Nhà Hàng hậu giang
tại Mỹtho

KÍNH

Trình cùng đồng bang quý khách dặng
hay: Hàng Hậu-giang là hàng của người
Annam trong tỉnh và Langsa chung
lập tại Mỹtho, nơi đường mé sông, gần
cầu Tàu tuần đã khai trương bán dặng
mấy tháng nay. Cuộc thương mại của
Hàng, càng ngày càng tấn phát, nhờ
nhờ có đồng bang vị tình lui tới.

Tại Hàng có bán đủ thứ hàng hóa,
hàng tây, hàng bắc, hàng tàu, nhiều,
lành, xuyến, nhuộm thiết tốt, dù giấy,
dèn, xabong, thuốc hút, đồng hồ vàng,
bạc, hiệu Lip, vân vân, còn nhiều thứ
hàng hoá-khác nữa kể không xiết

Vậy xin mời quý khách có dám liệ
chỉ, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ
Mỹtho, xin vui bước ghé lại Hàng
thì rõ biết.

Xin quý Khách nhớ một điều là Hàng
nầy của người đồng hương ta công
lao lập ra. Mua một món chi giúp cho
Hàng dặng nhớ món bạc nào, thì cũng
là giúp cho người quê hương nên cuộc
tranh thương cùng ngoại quốc. Đó là

giương tốt của người Nam ta, để cho
nhà em nương theo mà lần bước vào
cuộc lý tài, hầu dặng tranh chút lợi
quyển cho quê vức.

Được như thế thì càng bao lâu đồng
bang ta sẽ chung hưởng mỗi lợi trong
bốn xứ.

Nay kính,
Quản Lý Hậu-giang đương hàng
Mỹtho.
Nguyễn-lân-Thạu.

Ngò cùng lục châu

Tại nhà in Hậu-giang (Cantho) có bán
thứ Carnet để đựng giấy bạc mới bày
như giấy 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quý vị nên mua 1 cái để đựng
đựng giấy bạc ấy, đã tiện mà lại khỏi
hư khỏi rách.

Giá bán thật rẻ mỗi cái 0\$20 mà thôi
Nhà in Hậu giang
Kính cáo

Một việc khá lắm

Có quan Giám-đốc Quesnel sáng lòng
muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại
Tháp-mười Mỹtho, sở thứ nhứt được
46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì
được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là
kinh Tổng-đốc Lộc, kinh nầy xang mới
vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước
nên tiện bề chở lúa ruộng lắm, và như
muốn chở lúa thẳng lên Chợ-lớn đi ngã
sông Vựco cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt
lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá
chi nữa hết; lại sáng trong đất có mười
ba cái địa, cá rất dai lợi. Có một sở đất
khác kể cận với hai sở ruộng nói trên
đấy, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu
Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và
có lẽ trong một ít lâu sẽ giao gia bán
Hai sở ruộng của quan Giám-đốc
Quesnel, bề lợi mỗi năm chừng 12 tới
15 ngàn gia.

Ái muốn mua hai sở đất ấy xin gởi
thơ cho quan Giám-đốc Quesnel tại
Saigon, hay là gởi cho sở Nhứt trình An
hà tại Cánh-thơ mà thương nghị, và đến
xem bản đồ thì rõ

Cacnhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE ET DES

MALADIES DE POITRINE

Aiguës ou Chroniques

Toux, Rhumes, Bronchites, Crachements de sang, Affections de Voies respiratoires, Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

On trouve le **BRONCHOSÉRUM** dans toutes les bonnes pharmacies de France et des Colonies.

Pour la gros s'adresser à :

Bogedrof, 7, Rue Jules César. — PARIS

POUR L'INDOCHINE

Pharmacie Centrale — F. DE MARÉ, Saigon

Seul dépositaire

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯC-LONG

Tự Nguyễn long Thao

Ở tại chợ Lái-thiệu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 3 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon Thu-dau-mot, có đóng sẵn đồ bán ăn dài mặt gỗ liền từ 4m40 cho đến 7m20, bề ngang 0m60 cho đến 1m15; bàn ăn chày kiền tứ linh (long, lân, qui, phụng), bàn ăn cửa cuốn 1,8 trạ cho đến 2 trạ, và bàn ăn mặt đá, bàn tròn mặt cốt xây, chùng chạm tam lân từ 1m55, có thứ 3 trạ góc chạm giấy lá-tây, bàn rượn (table d'apertitif), bàn khách (table de salon) bàn viết (bureau) bàn rửa mặt (table de toilette) bàn ăn, bàn ngủ, bàn...

áo kiền, tủ thờ cần biễn liên tranh, thờ kiền vẽ sơn thủy chữ ọc chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dâu, và có đủ thứ đồ tiện: những là chùng, bàn, dài hộp, khay, kỹ, văng mặt, văng hai, văng ba, văng tư hết thấy đều làm bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kim thời tron bên, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một tiệm ngành có bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ tron đến có đủ. Kính xin chư-tôn quý-khách thừa diệp nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm văng hoặc là đặt mướn chi chùng dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng mướn mà làm cho vừa ý quý ông.

NGUYỄN-LONG THAO

Ở tại chợ Lái-thiệu

AN HÀ NHỰT BẢO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1— Sự chết thiết và chết giả	(+) 6— Ngoại quốc tàn văn
2— Những tệ tục ở làng	(§) 7— Hĩ tín
3— Ngụ ngôn	(§) 8— Văn uyên
4— Thờ dâm	(§) 9— Nói mà chơi
5— Tự do diễn đàn	(+) 10— Oan-truyền Ngọc-Hạnh

SỰ CHẾT THIẾT VÀ CHẾT GIA

(Tiếp theo)

Cũng tại nước Áo (Autriche) học trò trường Đại học cá nhau, nếu trò nào bán đêm đêm dạo mà ôm thầy người đem về nhà thì ăn được giải nhất. Một trò chịu; đoạn vào dạo mà của một người dờn bà vừa mới mất ngày trước, công thầy vẽ đề trên bàn lồi cạnh lò, rồi nằm nghỉ quên. Đến nửa đêm thub giấc thì thấy cái thầy ấy quì trước mặt trò mà đến ơn cứu tử; ấy cũng vì trò nấy chơi nghịch mà người đàn bà nọ được sống thừa.

Nhiều nhà học-giả trừ-danh cũng từng đem những sự chết giả tương-tự như thế mà cảnh cáo cho nhau; trong số ấy lại có lắm người không những là tự mình được mục-kịch hoặc thí-nghiệm các nông-nổ đau đớn ấy mà thôi, mà lại phạm phải những vị lúc trước đã bị

người nhà làm tướng mà chôn sống, rồi sau được hồi tỉnh lại.

Các ông có lời nói rằng: «thi hành sự chôn hoặc mổ, nếu không có tinh kỳ-lưỡng và không chú ý đến một cách rất đặt-biệt thì e chẳng khỏi làm-vấp cái va chôn sống người». Ngay như những nhà đã đi dạo mà lấy cốt, dở hòm ra thì nhiều khi thấy cái thầy hoặc nằm nghiêng, hoặc nằm sấp, hoặc bên cạnh hòm có dấu-oào trầy mặt cây, thậm thay! đây thật là những người đã bị chôn sống mà bức-tức trắng-trở, cổ vùng-vẫy cào-xé cho được thoát tử đó.

Cái thảm kịch của nhân loại đã gây ra đến thế, thì còn gì là đau-dớn nữa-nở bàng, còn gì là khổ tâm hơn nữa! chắc không những năm đất vô tình rắp chôn hài-cốt ấy, phải vang tai nhứt óc mà thôi, mà tướng khi trùng dễ cũng nào lòng, cây cỏ cũng ngậm-ngùi rừ-riệt. Không những chính mình người thác lúc bấy giờ phải vầy gan nát ruột mà thôi, mà mãi đến mấy mươi năm về sau đi tặc đã chắc ai là người trông thấy mà chẳng bất lạnh-lùng, chẳng hoài cảm cái oan

Hỡi người Annam!
Sao để tiền bạc ra khỏi xứ
mình?

Hãy dùng
thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn
và vấn rồi

VÌ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THO LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THƠ KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tía tại xứ Đông-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine*,

66 Boulevard Bonnard. — Saigon

hầu giúp muôn ngàn người Annam.

bốn người chín tuổi ???

Những chuyện đã lược kể trong kỳ báo trước đến nay thời là những chuyện sinh tại các nước đã có hàng cơ rõ-ràng không phải là chuyện hoang-dàng hay là thuyết-dặt. Báo *Thực-nghiệp* cách mấy tuần trước nơi mục *Thời sự* có thuật chuyện một người thác đã mấy ngày rồi được hoàn sinh lại, mới xảy ra đây. Người ấy có thuật các việc đã trông thấy lúc tác hơi..... Lại ngay như trước mắt tôi đã được xem thời nay phóng cũng trong khoản 13 năm, một bà già tức là bà Máo nhà văn ở dòng quanh chòm-xóm, thỉnh linh không bình chi, bà ngủ sáng ngày thì lại ngủ luôn. Người nhà kêu reo thế nào cũng không tỉnh dậy, thậm chí cạy miệng đổ thuốc cho thì bà cũng cứ yên, không động

được. Người nhà đã hết phương lo-liệu thì ai cũng ngã lòng, một tướng cho bà phải chết hảng mà thôi chứ không tài nào cứu được. Thế mà không vội chôn, vì cho hay cả mình bà đã lạnh, nhưng sắc mặt không biến đổi.

Bà nằm trọn ba ngày đêm, thoát nhiên tỉnh dậy, kêu người cho nước uống, lúc bấy giờ ai cũng thất vía, thế mà có chi đâu, bà cứ thung-dung thuật lại những việc đã được mục kích lúc hồn du địa phủ. Bà lại có lời nói rằng: bà thuật ra đây là những điều không quang-hệ chi lắm, chỉ như những lời bí-mật, đại-khát thì đã bị nhật cấm, chẳng được tiết lộ. Tôi không thể vội nhận rằng mấy lời bà nói đều hiển nhiên như thế, nhưng tôi chỉ có nhớ một lời tiên tri của bà là: trong ba năm nữa bà sẽ chết.

Lời ấy có thật không?—Thật vậy! không những là một mình tôi mà những người xóm giềng cũng đều nhận rằng thật. Vì đúng kỳ ba năm thì tự nhiên bà tắt thở, mặc áo quần vào, từ giả người nhà, rồi thì nằm xuống yên giấc ngàn năm, nợ trần phôi sạch.

Bởi có lắm chuyện xảy ra như vậy, nên chi, hiện nay các nước văn-minh đang cố tìm phương để cho được rõ-ràng thêm. Mong rằng sau này những sự dị-đoan sẽ thành hình, hầu nhân-loại trên hoàn-vũ khốc-ôn nói là sự dị-đoan, mà nhân dấy sắp làm thêm một khoa học về linh-hồn thì thật là hay lắm!

T. Q. TIẾN

NHỮNG TỆ TỤC Ở LÀNG

(Tiếp theo)

Họ làm như vậy là không phải cố muốn cho hương thôn họ bèn yếu đuối, không! chắc họ cũng nhận rằng không, chẳng qua là họ nghĩ cho sinh-sôi với quê-dối khác nhau xa, dẫu nào có thể dễ khiến, hay nhắm mắt dựa chơn theo họ là xong, nói đen nghe đen nói trắng nghe trắng, cùng một phe dân, chung một chí ý với họ thì mới mong họ biết đến cho.

Ồ! chán giữ cái thói tục xằng-xạm ấy mà báo sao trong bản hội-tế cho có người tai mắt— Tôi không nói cho có người tai mắt dặng mở mắt với non sông— không! tôi chỉ muốn nói cho có người tai mắt dặng trước là gánh vác việc quan được xứng đáng, sau là khỏi thấy những hạng ở làng, vì miệng thịt miếng xôi,

hoặc vất-dã theo các đám ma-chay, câu chuyện gì không ra lối củng toan óng-ỏi như tiếng thùng không, cùng ra đến nhà công thì thiên-hạ đều biết tiếng.

Thế mà lúc đến mặt quan hầu việc lại ra tuồng lập-cấp, không mấy khi là không bị lính bép đuổi xô, thương thay! chỉ dạ dạ vâng vâng chứ chẳng giám hỏi môi cho gió lọt. Tôi nói thế, không phải chủ ý muốn kiêu-ngạo gì ai, chẳng qua là để cho các người có tại ấy mau sửa lấy mình, may ra sau này cứu được tiếng «con sâu làm sâu nổi canh» hầu các hương chức khi đến quan-nha khỏi phải chịu tấy cái vạ chà-xoát bất bình ấy.

Mình cứ giữ mực mà hành sự, không làm trái phép quan thì bao giờ ai lại được búng-hiệp, nhưng giả thử có kẻ cạy ngoan mà gây ra điều kia nởi nọ thì canngi mình lại sợ, dẫu thế nào cũng cứ cố tâm cho mình bạch việc ấy mới thôi. Mình đã biết tự-do, có gì lại tự-do trong hóc vằng, cốt để dân-đập sập con dân dốt-nát quê-mùa? mình đã biết khua thùng sao lại đánh khua với chòm-xóm bà-con, làm người như thế chẳng hóa ra là tổ cốt dè, mong mang da cạp làng-rắn để oán viá những người khờ dại ư.

Điều tệ nữa là cách bỏ thăm, các hương chức, nếu xét ra cho kỹ thì ít ai biết rõ cái mục-dịch của sự bỏ thăm ấy là gì, hoặc có người biết nhưng chỉ làm mặt lấp tai ngo, để thừa cơ thò lới. Vay nhân đây xin có mấy lời bàn, dẫu không được xét-đăng chăng nữa, tưởng cũng được bỏ ích trong muôn một, hầu bỏ dùm tệ-tục cho nhau, mong rằng công-hiệu. Bỏ thăm mà cứ cho nhau là ý gì?

Chánh-phủ tướng thế nào mà đặt lệ bỏ thăm?

Theo ý tôi tưởng— nếu không làm thì—những người đã được cho công chúng bỏ thăm tức là cái rường-cột của nhơn dân, tùy theo chức lớn nhỏ mà cai trị hoặc giúp ích cho dân, cho những người đã vì mình mà công-cử. Cái mục-dịch của sự bỏ thăm lớn cho đến đức Giám-quốc cùng các quan Thượng-thor, nhỏ cho đến Hội-dồng địa hạt, Cai phó tổng cũng đều như thế cả. Nhưng đây là nói về những tệ tục ở làng thôn không lẽ để thoát để, vậy xin cứ bàn về cách bỏ thăm trong 1 phân tổng, chắc hẳn sẽ nhầm hơn

Bỏ thăm trong tổng thì chẳng chỉ là ngoài sự cử Hội-dồng địa hạt và Cai phó tổng. Hại thay! những vị hương chức có quyền bỏ thăm không nghĩ đâu cho xa-xất, không xét đâu là lợi-hại, chỉ cứ vì phe-đán, hoặc vì năm ba đồng bạc trắng, một bữa cơm ngon mà bỏ cho người, điều tệ ấy không biết đến thời kỳ nào mới tuyệt?

Cái cơ suy-thịch của mấy chục làng, cái vận-mạng của mấy chục ngàn dân trong một tổng mà ai lại nở dành đổi lấy một bữa tiệc tại cao-lâu với năm ba đồng bạc thì tướng cũng khá thương hại cho nhau, lại cũng khá sặt cười nhau bằng nước mắt!!

(Còn nữa)

T.Q. TIẾN

Ngụ ngôn

THẮNG-LÀNG VỚI GÀ

Con làng đeo trên vách thấy gà đang múa mỏ trước sân, bèn kêu hỏi rằng:

Anh gà ơi! sung sướng nổi gì mà nghe mỗi ngày đêm nào anh cũng gáy hoài đi vậy??

Gà quay lại liếc thấy làng bèn đáp rằng: Ôi chú mày biết sao đừng tâm chi của ta đâu; hãy coi sự vinh diệu trước mắt đây này: mình trở lông như gấm bạc, mặc đồ chơi tơ son tào, đeo cựa thép mang dao, mọc móng hơn đôi mào. Miệng bèn dăm bi đao cạo; vậy đeo chặc quá mang bia; mái con nọ con kia, lùa bỏ này bỏ nọ. Như thế không sướng lắm à! Ai đâu như chú mày: năm thì dãi thớ vào, lại chặc lưỡi than phiền, mặt mết xanh giống mấy bươm ghiên, hay là tới buổi hát không tiếng mua ngựa hũ???

Một buồn lời hỏi thử, anh trở giọng kiêu căng; tiếng tôi than lòng thánh cũng khó dằn, mình gầy ốm lời vua con khen ngợi. Sure! chớ anh mà nói lời; tôi chi đó mà cầu-cai. Giồng bời mặc da nhau, Giồng ăn no quết mỡ; đồng trấu nhà móc-mỏi, bỏ lùa chú bươi hoài; các cô người lựa là phải đao phay; trời căng gả cần gì dùng giấy lược, tướng ấm no có phước, nói chớ chúng dễ gần. Sao cho thông thả cái thân??!!

L.V. Thông-(Cù lao Mây)

Thời đàm

BIẾT THÌ THỚT, KHÔNG BIẾT DỪA CỘT MÀ NGHE

(Hai người ở Cairang nói chuyện)

TUNG-BƯC— Bá-cổ-giao đang đọc cái chi mà chăm chỉ giữ vậy?

BÁ-NGỘ-MAI— Úa! Chào quý hữu, đi

đâu mà tới quá.? Tôi đang đọc An-Hà.

T. Đ.— Bá-ngộ cổ-giao tôi lạ thì thôi, nếu chẳng phải đi viếng cổ-giao, thì Tùng có đi đâu mà chùng này.

À! cổ giao đọc An-hà số mấy và có chuyện chi lạ chẳng?

B. N. M.— Ôi! biết bao là chuyện lạ a quý hữu. Mà quý hữu chưa tiếp được An-Hà số 215 sao.?

T. Đ.— Có, nhưng đi ruộng mới về là coi đâu. Vậy chuyện chi lạ nói cho Tùng nghe với.

B. N. M.— Cha chớ! có hai bài «Tự-do diễn đàn» của nhị vị H. Đ. Hoà Cai bè và Nguyễn-Thanh (Vòng-liêm) xem qua rất ngộ. Nhưng quý hữu chiện khó đọc lấy thì rõ, chớ thuật lại sợ không đáng hay đa, quý hữu!

T. Đ.— Vậy cổ giao đưa cho Tùng mượn xem chút nào! (Đọc suốt hai bài rồi, M. Tùng-Đức liền mỉm cười mà hỏi M. Bá-ngộ-Mai rằng: «Do theo hai bài Tự-do của nhị vị H. Đ. Hoà và Ng. Thanh, thì Tùng thấy hai ý kiến khác nhau. Một bài thì công kích cổ giao: một bài thì bình vực. Vậy cổ giao liên thế nào?

B. N. M.— Quý hữu chưa rõ ý tôi sao, mà còn hiểu tôi liên chi nữa đó.

Từ ngày tôi ra viết báo đến nay thì vì công chẳng vì tư; không xu phụ kẻ quyền, a dua người quý; ai phải thì tăng thì khen, ai quấy thì chê thì biếm; bởi không kiên nọc rắn, cũng chẳng sợ miệng hùm, cho nên kẻ gian tà ăn oán nước hờn, người ngay thật mừng lòng vui dạ. Tôi cũng ngỡ M. H. Đ. Hoà là người tại biết biện phân lời phải quấy; mà biết xem xét việc hư nên, tôi

mới viết bài đáp lại cùng ông đã đăng trong báo An-hà số 212 tựa đề «Sao rằng vô ích» mà biện phân trong đục; nào đề ông là người xuất ngôn vô độ. Ông đã viết bài ngỗ cùng M. Trần-quang-Minh và tôi mà biếm, thì lẽ cố nhiên, chẳng đợi tôi ra quý hữu cũng rõ, M. T. q. Minh và tôi viết bài hồi đáp. Như người khác đã biết lấy lỗi mình mà tự bới

ăn năn và noi theo lẽ phải, có đâu ông lại than rằng: phải ông hay có M. T. q. M. và tôi ra phản luận với ông như vậy thì ông chẳng ra bài bát làm chi cho nhọc trí (mà phải mang lấy vạ). Ông lại cường từ đoạt lý, lấy nhiều cái ý kiến rất mờ-hỗ mà chỉ ra, nào là Bích-Thanh, Thạch-Ngọc, Lưu-Khánh chi chi đó mà thí dụ. M. B. n. Mai nói tới, đay liên cười ngặt một hồi rồi tiếp rằng: «Ông không hiểu đăng tron một câu văn, một lời nói của M. T. q. M. và của tôi, thì tôi còn đi tranh luận luận đản với ông nữa làm chi.

Ông mắng tôi đã thêm, biếm bàm đủ cách rồi, ông lại e cho tôi viết bài đáp lại, ông lên tiếng trước rằng: «từ đây ông nịnh nh lời nguyên trở hất mà luận việc kiem thời còn khá hơn, đay luận thế nào v. v. Đó! Quý hữu nghĩ lại coi, trên tựa bài ông đã viết hẳn chữ "XIN ĐỜI CÔNG LUẬN", dưới bài ông lại quyết nhình lời không tranh luận nữa, thì tôi còn nói nữa làm chi cho nhọc công, mà quý hữu hồng bôi ý tôi liệu thế nào? Tôi xin đáp: để cho đời công luận, như ý của ông này xin vậy.

T. Đ.— Nè, cổ giao, M. H. Đ. Hoà nói chi mà luận việc kiem thời đó, a cổ giao.

B. N. M.— Quý hữu không hiểu luận việc

kiêm-thời là luận sao hay sao?

T.Đ.—Nói thiệt lạ quá! Phải hiểu thì Tùng có hời mà chi!

B.N.M.—Vay quý hữu hãy lắng tai nghe tôi luận sơ sơ đây thì rõ: Giả như tôi muốn luận một bài chi chi về trái cây thì tôi nói như vậy: «Trái cây là một món đồ ăn của loài người ta. Nhưng trái cây sống ăn thường hay sanh đau bụng, v.v.», rồi.

Đó! Luận như vậy gọi là luận việc kiêm-thời đa. Đã khỏi hại cho xã hội, lại thêm có ích nữa, không sợ ai bài bắt.

T.Đ.—Mèn ơi! vậy sao? Dễ quá! hời! Còn luận việc cổ-thời là luận làm sao?

B.N.M.—Luận việc cổ-thời thì bắt đầu vô luận mấy anh công tử, mấy vi di đưc, mấy đấng ô lại tham quan, mấy á lang văn trác nghệ, bần phẩn buôn hương v.v. Luận như vậy đã vô ích thì chớ thêm choán cả tờ báo nữa.

T.Đ.—Cổ giao nói sao kỳ vậy? Hay là cổ giao đã bị người phản luận mà rối trí rồi sao?

B.N.M.—Quý hữu muốn cợt tôi sao chớ! Tôi chẳng hề lúc nào rối trí, dấu cho ai có ra bài bác cũng công kích tôi, thì tôi cũng chẳng động dung nữa mà, huống chi là

T.Đ.—Cổ giao luận việc kiêm thời và cổ thời như vậy, Tùng nghe rất trái tai; thoán như ai có bài bắt cổ giao rằng: «Biết thì thốt không biết dựa cội mà nghe thì chừng ấy cổ giao mới tỉnh sao?

B.N.M.—Dễ mà, có khó chi đâu quý hữu. Nếu như có ai ra bài bắt, thì tôi xách giấy mượn người viết dùm máng người ta lại mà trừ rồi ký tên mình,

nào ai có biết đâu phồng sớ.

T.Đ.—Mượn người viết, rồi ký tên mình thì đăng rồi như sau người rõ lại mình mua danh, thì sự nhục ấy biết lấy chi gục rửa?

B. N. M.—Quý hữu khéo lo xa thì thôi. Như M. Cao Hải-Đề (Caibè) chép lại bài «Đề lòng lo lối tương lai» của M. Huỳnh-đức-Hòa đã đăng trong Công-luận-báo số 394 đề ngày 5 Avril 1921 mà gửi đăng vào Nam-trung-Nhật-Báo số 193 đề ngày 31 Mai 1921 đó sao, mà pào ai có biết đâu, quý hữu; huống chi tôi mượn người viết, rồi ký tên tôi, thì có ai mà thiếu đăng. T.Đ.—Thiệt cổ giao dám làm việc cầu may quá, Tùng nghe bắt lạnh mình. Bây giờ đã khuya rồi. Tùng xin kiêu cổ giao về nhà an nghỉ, để bữa nào rảnh việc, sẽ đàm đạo nữa chơi.

Nói rồi bắt tay nhau từ giã.

Lâm-doan-Chánh phung-lục.

Tự do diễn đàn

NGŨ CÙNG CHÂU-VĂN-BẦY

Bijoutier Caibè (Lợi-an)

(Đăng cho khán quan công-luận)

Xem quý báo An-Hà số 215 ngày 2 Juin 1921 nơi trương thứ 6 thấy có đề mục «Thơ tin văn lai» của Châu-văn-Bầy gọi hỏi ông P. K. X. về sự cái bài «Tham thì thâm» trong khoản Thời-sự nơi số báo 213 ngày 19 Mai của thấy nào đó mà nói chuyện tên Giáp-Lương ở Lợi-an bán lúa cho ghe Cấn-đốt lăm bạc giả hết phân nửa, phải cho chú biết đăng chủ nói với thấy đó sửa giùm, và hời thấy coi tai nghe hay là mất thấy, mà giám cho người ta là một kẻ tham nơi muốn mất mọi

người. Còn như thấy đó hăm thỉnh thì chú sửa dùm, chừng ấy chắc danh là ấy phải hư vì nói láo....

Chú Châu-văn-Bầy ơi, thấy chú nói mà nổi cười nên sặc, lẽ tự nhiên, bị phu chẳng hề thốt đến với chú làm chi cho rộn mắt khán quan, ngặt vì chú đại thỉnh lăm, nếu như bị-phu hăm thỉnh thì chú sửa dùm, chừng ấy chắc danh bị-phu phải hư vì nói láo. Lời chú nói như vậy chắc khán quan khó phân đen trắng, nên bị-phu phải ép mình mà biện phân cho chư khán quan công luận. Tánh bị-phu chẳng hề khi nào ngoa truyền vọng ngữ, mỗi đến gì thì tác hành phi tác chi, ngôn cố hành hạnh cố ngôn, rồi sẽ chỉ đến hư néo hại, gương đáng khen, việc đáng chê mà làm tai mắt cho bạn thanh niên noi gương lành mà bước tới, thấy chỗ tệ mà tránh xa. Chẳng phải bị-phu là kẻ tiểu nhân, mà hạ ăn hạ nói, chú Châu-văn-Bầy ơi, và chẳng Giáp-Lương cùng bị-phu chẳng phải là kẻ thù oán chi mà đi đặt đều bày chuyên nói xấu cho người mà rửa hờn tư—Chính nghĩ như kẻ vô lương tâm làm đều gian trá, cướp dục của người, lường thặng tráo đấu, nào có ai ra tự nhận mà ưng chịu làm những đều ấy bao giờ, thà chừng nào cơ thăm họa diệc thăm, đồ bề ra cho đủ bằng đủ có mới là ưng chịu cho.

Chú Châu-văn-Bầy ơi, hay là Giáp-Lương cùng chú có ghêla đồng bào chi nên nóng lòng ra che đậy, mà buồn lờ; cộc cằn thô lỗ đăng phản đối cùng bị-phu đó chăng?

—Đây là bị-phu biện giải ít đều cho chư khán quan công-luận đen trắng mà thôi, sách rằng: Lập-ký-Trấn-cang..... khó sánh, xin khán quan khá xét.

—Còn phản chú Châu-văn-Bầy muốn sửa đều chi cho danh bị-phu phải hư thì sửa, thật bị-phu không cần luận đến, cho một trí-thức, cho mỗi não cần, cho rộn-ràng ngôn-luận, cho nhảm mắt khán quan
Phú-sơn: N. D.

VĂN HAY CHĂNG LỰA ĐẶC DÀI

Đã mấy kỳ báo rồi kẻ tiểu sanh viết, bài văn đáp về «công tử hao, hột v.v.» chẳng có ý chi khác hơn là sợ tổn ngày giờ của khán quan, sao có nhiều vị chẳng suy chẳng xét! Lại đặt hời là viết bài phản đối đương muốn lạc đề.... Vậy kẻ tiểu sanh chẳng hề tiếp luận nữa. Vì cái ý kiến của tiểu sanh ra sao thì chỉ nội trong bài «xin đời công luận» cũng đã cho lục-châu chư thức-giả xét xem, chẳng cần qua lại làm gì cho một trí, chớ các ông ngữ ngôn cao thượng tâm chí tương liên nếu nói hoài tới sang năm chắc cũng còn lời nói.

Huỳnh-đức-Hòa

THÀ LÀ ĐỪNG NÓI

Đọc báo AN-HÀ thường thấy M.M.B.N. Mai H.Đ. Hòa T.Q. Minh văn đáp cùng nhau tệ hăng đả ý mà xem lời văn vật của 3 ông ấy. Nay xem luôn 2 số 215-216 thấy bài của MM. Nguyễn-Thảo và Hồ-văn-Sao ông thì tiếp luận ông lại ra tài, mà nói lại đem lời tục ngữ thô lỗ vào báo thiệt ngỗ bác tức cười. Hai ông ơi! nếu muốn nói chi với ông H.Đ. Hòa thì khá lấy nghiêm từ ghêla chính mà nói, họa may ông có phơn rảnh mà luận cùng chẳng, nếu hai ông đem lời đồn bà mà nói với ông, chắc ông buồn trí mà làm ngơ đa, thà là đừng nói.

Công-Hoành (caibè)

Ngoại quốc tân văn

CON BÒ LỚN NHÚT TRÊN THẾ GIỚI.

Con bò này nay ở tại cù lao Nouvelle Zélande tưởng cho là lớn nhất hơn các bò trên thế giới. Mới đây người ta đem nó lại đến Sydney đo bề dài được 11 pieds (1 pied anglais 0m3048) và nặng được 1 070 ký lô.

Người ta sẽ dời nó qua Buenos-Ayres mà đấu xảo. Nếu thế thì bò này lo gì là không ăn hàng nhứt.

Tàu bay lớn tại Huế kỳ

Trong xưởng tại League (Huế kỳ) có làm 1 chiếc tàu bay lớn lắm có thể chở đến 75 người, tính sẽ dùng để đưa hành khách đi ngang biển Thái-bình-dương. Sức mạnh tàu ấy đến 3.600 mã lực, cả thảy 9 cái máy quay. Chắc trong vài tháng nữa đây đem ra khỏi chạy.

Cái xe để kỷ-niệm

Cái xe hoa-zông(wagon) của đại tướng-quân Joffre lúc đi dự cuộc Đứơc kỳ từ hòa ước này 11 Novembre 1918 thì nay sắp để tại nhà thương Invalides làm kỷ niệm của đêm giặc Âu-châu.

Con mực to quá

Có tin tại Niu-ơrô(New-York) ngày 28 Avril cho hay rằng: một người thợ mộc của chiếc tàu Caronia khi đến biển Yết-lăng(Irlande) phải đi đá một cách rất dữ dội với một con mực lớn quá, mãi đến một khúc đồng hồ mới giết nó được. Con mực ấy cân được 20 ký-lô,

mấy cái vòi của nó cực to và dài đến gần 2 thước. Những mực lớn thường hay kéo người chết đuối, ta không mấy khi biết được nên gọi ma da bát là cùng vì thế.

Hỉ tin

Tiếp đăng tin mừng của M.La-thành-Cơ điển chủ Longtuyền (Bìnhthủy) cho bay rằng: ngày 9 và 10 tháng năm, năm Tân-dậu, nhằm 14 và 15 Juin 1921 người định đôi bạn cho linh lang của người với họ ai của M^{me}venve Nguyễn-đức-Trạch điển chủ Longtuyền (Bìnhthủy) Vay tôi cùng M.La-thành-Cơ năng tình tri ngộ, nên xin kính đôi hàng mừng người được gia môn hữu hạnh và cầu chúc cho vợ chồng mới: Loan phụng hoà minh, sắc cảm hảo hiệp.

Nguyễn-ngọc-Thi
Kính chúc

Nhơn dịp ngày 22 Juin 1921 Monsieur Enzo- Marcos sẽ đưa linh ái ngài là cô Madeleine Enzo-thị-Huê sánh duyên cầm găt cùng thấy Joseph Lê-văn-Đức.

Phép cưới sẽ làm tại nhà thờ Bacliệu sớm mai ngày ấy.

Ông Võ-hồng-Sa Chủ-trưởng làng Tân-thới có gởi hồng thiệp cho hay rằng: đến ngày 25, 26 và 27 tháng năm này ông định đưa cô Võ-thị-Thêu xuất giá.

Vay Bồn quán kính lời mừng ông và chúc cho đôi-lứa trăm năm, cuộc sát cảm hảo hiệp.

AN-HÀ

Phước! Phước chokè gặp của quý

Ái cũng muốn đưa chữ TRƯỜNG SANH (SÔNG LÂU); cái sở nguyện ấy ít kẻ được vì chẳng gặp LINH DƯỢC (THUỐC HẠY).

Nay có một thứ thuốc cứu đặng sống lâu và mạnh gọi là: TRƯỜNG SANH LINH DƯỢC. — Là thuốc tế bổ khí dưỡng sức, sữa huyết.

Quý ông quý bà cùng hàng viên quan đều yêu dùng, lại giữ sẵn trong nhà luôn cho con cháu được mạnh mẽ.

Nó trị bệnh nóng lạnh, hột nốt, các thứ ban trái, chói nước, nóng lạnh đây đưa hơi ban trái mà ra, nhứt đầu, đau bụng, giết sên lỏi, đau ruột, mệt, bần thần đã dưới. Cứn chữa đi tính mone tinh, ăn không ngon và chậm tiêu, hay mớ chiêm bao, nhứt mắt, đau lưng, đau hông, té bại, ho, suyễn, kiết, thũng sưng mình mẩy.

Trị các bệnh đòn bả hơi khi huyết hư mà ra (đau mồm). Con nít hay đau eo nột bắt cầu bệnh chỉ hay bẻ chỉ cho nó uống thì chắc sẽ trở nên mập mạp mạnh mẽ.

Bà có trăm ngàn người nhờ thuốc này rồi. Có nhiều người đau cả năm uống đủ thứ thuốc không hết mà dùng thuốc này ít ngày thì được mạnh.

Người mạnh mỗi tối nên uống đôi ba viên đặng ngon ăn, ngủ khỏe, và giữa các bệnh: khi dùng trời dùng nó mà giữ mình.

Kẻ ho lao nếu dùng thuốc tế này thường, thì cũng giữ mạng sống tới già được. Không kỵ thai mà lại dưỡng thai, không kỵ ban mà trị ban trái hay lắm.

Kẻ đàn mới mạnh người ốm vẫn hãy dùng nó đặng mau bỏ sức.

Ái muốn dùng thuốc này mà xỏ thì thật rất tốt hơn hết, không phạt tí, nó xỏ độc tẩy đăm.

Thuốc này chẳng nhai một thứ với các thứ tế khác chút nào.

Hãy coi cho kỹ mỗi gói thuốc có đóng dấu (marque déposée) hình con Nai là dấu đã cần chữa tại Tòa Saigon ngày 21 Décembre 1920. Ái trừ bán lại thì có giấy làm chứng. Nhiều tiệm Annam tại Saigon đều có bán.

Muốn cho chắc (chấp chắc) thì gởi thư cho Monsieur Nguyễn-văn-Thiên (Jean-Pierre) ở Thinghe par Saigon mà mua thì sẽ có thuốc gửi lại.

Bán tiền mặt mỗi gói 0\$40. Mua nhiều sẽ tính nhẹ hơn. Muốn giúp ích cho đồng bào, chẳng chút cầu lợi vì có quý giá và hay hơn các thứ tế khác xa lắm Phước! Phước cho kẻ gặp và biết dùng TRƯỜNG SANH LINH DƯỢC!!

Coi cách dùng trong toa cho kỹ.

Xin biết rằng: 1° chẳng phải một thứ với các tế khác; 2° 1 lần chỉ dùng đôi ba cây sẽ thấy sức linh nghiệm nó là thế nào.

Văn uyển

MƯA DẦM

Chuyền mịch trời nam ngó tới hăm
Tuông sa nượp-nượp giọt mưa dầm
Non cao chốn-chờ mây mù-mịch
Biển thăm chơi-vơi cá bắt tâm
Chớp nhán trên cây bầy quạ nhóm
Vinh râu dưới cội lủ dề nằm
Trời cao khó hỏi bao giờ tạnh
Nở dề đàn đen chịu ước dầm.

CON RỪA

Hình tượng khum khum tựa cái yua
Tài hay thục lỗ gọi con rùa
Tịnh thời lỗ cổ đầu ngan-giọc
Động lại rút đầu chằng quây-khưa
Chúc thọ muôn năm danh chẳng mốc
Thôi sanh một thuở sách còn chưa
Kiết hung hai lẽ hém chưa biết
Sống với Linh-quì rất thọ-thừa

Ngụ Nhơn-Ái: Phau-thanh-Cao (soạn)

KHÓC CON

Bốn năm mấy tháng cũng xong đời!
 Mấy nớ dành lòng làm Cảnh ôi!!!
 Nước mắt oán trời theo nét mực,
 Bài thơ khóc trẻ chẳng lên lời.
 Nửa chừng sấm dậy tâm thần oán,
 Ngàn thuở khôn mua cái miệng cười.
 Thôi cũng càng rưng rậm khẩn nguyện:
 Nguyên hóa con thoát cõi trần ai.

T. Q. Tiễn

Một mình chong ngọn đèn khuya,
 Nửa tình nửa cảnh như chia

(mỗi sáu)

Một ngọn đèn khuya với một mình,
 Bể bao nhiêu cảnh biết bao tình.
 Đá dẫu với cặn tìm khêu lặn,
 Rèm gió long lay sương nhấn tình.
 Nồng hơng tiếng gà khuyển tỉnh giấc,
 Nào gan đoan để khóc cầm canh.
 Lòng riêng riêng chạnh niềm hờn sớm
 Dục đã ngoài tai tiếng trống thành.

L. V. Thông

THUÂN MẠI

Ngày thứ ba 12 Juillet 1921 nhâm mồng tám tháng sáu Annam, mười giờ ban mai, nơi Phòng-văn ông Désiré Pharamond, quan Lục-sự Tòa Cánh-thơ, sẽ giao giá bán hai lô đất ruộng của ông Vô-văn-Tài và Vô-văn-Sanh, tọa lạc tại làng Hòa-Mỹ, Song-Mỹ và Trung-Hưng, hạt Cánh-thơ:

Lô thứ nhứt: 350^h84^a83^c ra giá 20.000\$00

Lô thứ nhì: 302^h 10^a, có nhà vừa và đồ đạc: 20.000\$00

Phải trả liền một phần ba giá mại sau khi mua được rồi còn hai phần ba nửa phân ra trả hai năm.

Ai muốn hỏi đều chỉ xin do nơi quan Lục-sự Tòa Cánh-thơ.

Nói mà chơi

DÙ VÀ BA TON

Bữa kia ba-ton gặp dù liền hỏi: nầy bác: sao lóng nầy coi mồi thiên hạ thích bác quá, còn tôi họ lại đề mồi meo đi? Dù đáp: ôi! không nói cũng ngặt mà nói cũng kỳ!

—Bác thiệt hiểm quá, thế nào cũng cho tôi biết với chứ!

—À! cậu muốn biết thì tôi xin đáp ngay cho: họ thích tôi chỉ là tôi đỡ cho họ cơn mưa nắng, lúc nào tôi cũng cố giúp họ luôn. Còn cậu thì....

—Tôi thì sao? (ba-ton lấy làm tư-đắc ngóng cổ lên)

—Cậu thì lú: sung sướng, lúc đi nhà hàng, đi đám tiệc, chẳng mấy khi là chẳng thấy cậu đi theo. Vira chuyện vắng bóng có thảng quít đi ngang, nghe vậy bèn vỗ tay reo: Ó! như thế thì hay lắm rồi! từ nay những đứa đi ăn nhờ của chúng, ta cứ kêu là tội ba-ton-on.

Thập-vương

Giá bạc

Thứ sáu....ngày 17 Juin.....6 f 00
 Thứ bảy....ngày 18 Juin.....5 80
 Thứ nhứt....ngày 19 Juin..... id
 Thứ hai....ngày 20 Juin..... id
 Thứ ba....ngày 21 Juin.....5 90
 Thứ tư....ngày 22 Juin.....5 05
 Thứ năm....ngày 23 Juin..... id

Giá lúa

Lúa chờ đến nhà máy mỗi tạ 1000 kilos là:

Thứ sáu ngày 17 Juin. 4\$35 tới 4\$55
 Thứ bảy ngày 18 Juin. 4 40 id
 Thứ nhứt ngày 19 Juin.. 4 40 id 4 50
 Thứ hai ngày 20 Juin.. 4 45 4 55
 Thứ ba ngày 21 Juin.. 4 45 4 45
 Thứ tư ngày 22 Juin. 4 45 4 60
 Thứ năm ngày 23 Juin. id

Oan truyền Ngọc-Hạnh

(Lụy vì tình)

par Trương-quan-Tiền VI

Trót vì tay lỡ nhưng chàm,
 Đại rồi còn biết khôn làm sao đây?

Một buổi đang ngồi nhà bỗng có người đem trát đến, không đợi coi cũng biết là trát đến Ngọc-Hạnh, cô chủ-nàng và thấy Hối, đến hầu việc sát nhưn, và đối nại với Thu về mối nợ.

Đúng ngày, hai cô cháu và thấy đã hiện diện tại Tòa, lĩnh dẫn Thu vào, gương mặt vẫn tươi cười, sắc không biến đổi. Vào thấy—thấy Ngọc-Hạnh—lúc ấy chàng dường như hoảng hốt tâm thần vùng hét lên một tiếng rất lớn Ủa nầy oan gia! ta đã mượn dao oan nghiệt dể xong, sao còn theo mãi? Ngọc biết Thu ấu nãng về sự mình lắm dờ nên không thốt một lời, miệng chồm chồm cười, cười mà gằng, cười ấy ấy thiệt giết người không dao kiếm.

Quan Bối-Thẩm ngó Ngọc và hỏi rằng: «Tur thý chí chung, cái bi kịch mà gây ra ngày nay đây, cho hay kẻ sát nhân là Lại-xuân-Thu, nó sớm biết lỗi mình nên đến quan mà tạ tội, nhưng nó mà gây ra đến nỗi nầy thì chính xét cũng vì nàng, vậy nàng khá minh khai, cho ta tường minh lý?

Đây không cần thuật những lời khai của Ngọc lại làm gì, e nói chán mắt độc giả, vì bao nhiêu đoạn của nàng mà bày ra thì cũng ăn vào bấy nhiêu đoạn của Thu đã kể trước kia, không sai lắm một mảy. Nhưng đến khoản mối nợ một trăm đồng — lẽ dĩ nhiên chưa độc giả cũng chán biết — không lý nào nàng

chịu khai ngay, vì sợ phép công chẳng vị. Song nếu nàng không chịu khai ngay thì nàng phải khai thế nào đây? nàng phải khai thế nào cho quan nghe tức lý? Lê hàng: có khôn thì có ngoan, Ngọc cũng chẳng ngại gì mà để đến đầu đầu lời dít. Rằng:

« Sau khi tôi đầu cáo tên Thu đến bắt về tôi ép tôi mà gây việc trăng hoa, thì rồi tôi cứ trở lại nhà, không để ý về đến đó nữa. Cách chừng ba bốn tháng, một buổi tôi cùng cô tôi đi hóng mát, thoát thấy có kẻ kéo xe, gựa, mặt giống in chàng, như tôi bán tính bán nghi, vì lúc ấy Thu mặc quần áo khác thường, đầu đội nón quần chần sup-sup. Tôi mới bước lại gần, bước lại nhận quả là chàng, liền kêu tôi mà chỉ.

Thật lúc ấy tôi không cố kèn liab bất chàng, vì cho hay là thù trước còn ghi nhưng cứ chút da từ bị mà lương xét cho, thì thật công vì tôi mà chàng đưa ra thân đây đây. Lại sau khi nghe tôi nói, sau khi thấy Thu nắm gong kéo xe, trời nắng chan-chan, mồ hôi nhỏ giọt, thì cô tôi cũng bắt thương tâm, xét thân ai như thân ấy, mới nói với tôi rằng: « Thằng Thu nó đã đến thế này, vậy cô khuyển chân, việc trước hãy tạm bỏ, để cho cô làm phước, đem nó về nhà, trước là đỡ chơn tay, sau cho nó bỏ đến oán hận. »

Tôi nghĩ cho hữu lý nên vâng dạy mới lời, lại kèn chàng bày tỏ gốc đầu, thật chàng cũng lấy làm bỡ ngỡ lắm, nhưng rồi rồi: còn mừng nào quá mừng này, chàng ưng chịu trả xe cho chủ. Về ở chung một nhà, tôi cũng coi chàng như sắp tờ kia, không để ý gì việc trước, cũng không ngờ rằng chàng dám to gao mà gây đầu chi nữa. Ai hay: được voi còn đòi tiên, lòng người khó độ... v.v.v... cho đến ngày nay cuộc đầu bề thình lình, chàng đành đoạn vãn vi oán.

— Theo như lời khai của nàng, nếu vậy thì chuyện mới nợ một trăm đồng

này là chuyện phi sao?

— Bẩm quan lớn! Tôi dám chịu rằng phi, là gì nước lá khuấy nên hổ, việc ấy chẳng qua là: Thu muốn gở lời mình cho nhẹ.

— Tên Thu! cứ như lời của tiên cáo nói thì mi mới nghĩ cho sao? mi còn lấy cớ chi phản đối nữa chẳng? nếu quả có ức lòng mi vì vụ nợ...?

Thu đứng nghiêm rằng nó Ngọc, tức giận muốn ăn gấu, ngấu nức vừa dậm cẳng vừa than: trời đất ôi! ăn sao nói làm sao cho tiện! Bẩm: giấy nợ tôi có làm, cô của nàng có ép tôi y như lời mà tôi đã mình khai ngày trước, nhưng biết sao, họ đã ra tuồng trở mặt xây lưng, tôi chỉ biết trách mình thấp trí. Thân phận tôi đã ra có đôi này, vãn có khổ kèn trời, còn nhờ phép thương quan chước lương.

Vu ấy để dẹp lại, đoán quan Bồi-Thâm mới hỏi đến thấy Hối: coi sự vợ thấy thác ấy là tại bởi đâu, có đầu chi ức buốt?

— Bẩm! Tên sát nhơn đã thú tội, ngoài sự vợ tôi ghen tương, nổi nhà bắt thuận, hàng ngày nó hay lại nhà, cô Ngọc-Hạnh mượn cớ giải sầu; ngoài sự tên Thu giết lầm, việc ấy đã rõ ràng, thì tôi chẳng còn chi mà nghi ngờ nữa, một xin quan lớn cứ lẽ công, xử Thu một cách nặng nề, hầu để gương cho hậu thế.

Đại-khai nói vụ tra vấn chỉ có bao nhiêu đó mà thôi, quan lấy lời khai dạy đem tên sát nhơn trở lại khám đường còn ba người tiên cáo được về, chờ đúng kỳ xử Đại-Hình, có trái đòi sẽ đến. Thâm thay! Xét nỗi mình tức ghen, nhìn có cây hồ then với lòng, ra có đôi ni— Thu vừa nói vừa dậm ngược— mới biết câu mỹ sắc hống nhan quả tiện thị sát nhơn chi kiém.

(Sẽ tiếp)

Tôi chịu lãnh

Tôi chịu lãnh cất nhà, phố, bán đá, cát Núi Sập chờ đến tại bến. Lãnh mua và bán lại các vật dụng, như đồ nữ trang, giấy cầm đồ, đồ bỏ trong nhà quần áo hoặc mới hoặc cũ, tác một lời là: những món nào mà quý vị hết muốn cần dùng, thì xin đem đến tôi mà thương nghị.

Tiền tôi ở gần nhà việc Tân-au (Cán thơ) có bán đủ các thứ thuốc tây trị các chứng bệnh và đồ cần dùng theo cuộc vệ-sinh.

Vậy kính mời quý vị, nếu có việc xin cổ cập đến nhau, gọi là chẳng phụ lòng người đồng bang trong bước đường thương mãi.

LÊ-KIM-THÀNH
(Cantho ville)

TRẠI THỢ MỘC, CHẠM VÀ CÁN NIỆU Nguyễn-long-Thao

TẠI CHỢ LAITHIEU (ĐƯỜNG COLONIALE)

Sáng tạo gần 10 năm rồi, từng thao nhiều kiểu khéo léo.

Có đóng sẵn và bán đủ các thứ bàn ăn: dài, vắn, tròn vườn khéo lạ. Tủ áo trơn hoặc có kiến soi 1 mặt, 2 mặt, tủ thờ trơn cản, tủ để sách và để rượu. Bàn viết, bàn rửa mặt cùng bàn salon tròn bộ. Ghế trường kỷ, ghế ngồi nhiều kiền Váng gỗ một tấm liền chừa ngửa thường, chừa tiện hoặc chừa voi đội Biển liêng sơn mài và cản. Khay, hộp chừa đèn, dài kỷ. Những món kể trên đây dùng toàn cây danh mộc: Trắc, gỗ, cam lai mà đóng chế kiểu kim thời.

Kính mời quý ông quý bà muốn mua hay là đặt món chi thì tôi sẵn lòng làm theo vừa ý. Trại tôi cũng có lãnh làm bao lam thành vọng cần chạm sơn thếp Nguyễn-long-Thao Chủ nhơn kính cáo

La-văn-Trọng CANTHO

Bán sỉ và bán lẻ các sắc hàng tơ lụa hàng Tây, hàng Tàu, lãnh, xuyên nhuộm tại Caolanh, Hàng Bắc-kỳ.

Lương, băng, xuyên, the, lụa v.v...

Lãnh rộng may áo giá từ 6\$50 tới 7\$50 một cây.

Lãnh hẹp mỗi cây hai quần giá từ 6\$00 tới 6\$50.

Vải may mừng trắng và ngò lăm một cây 20m40 khổ 0m80 một cây may được một cái mừng bé dài 2m00 bề ngang 1m60 chừa cửa 0m80 giá từ 5\$00 tới 6\$00 một cây.

Mền tây bằng lông chiên nhiều cỡ lớn nhỏ giá từ 5\$00 tới 20\$00 một cái.

Dù dờn bà các thứ màu, lộn-gà, ti-êm là cây, uo. trắng giá từ 2\$40 tới 3\$40 một cây. Cũng có nhiều thứ dù dờn ông.

Có nhiều thứ satin đen và màu, may áo dài rất đẹp giá từ 14\$00 tới 20\$00 một áo dài.

Nón ôi feutres và nón casques đủ kiểu giầy bottines đen, vàng, hoặc hai màu giầy hạ, dép Bắc-kỳ. Dù thứ đèn tây chừa đá, chừa đồng, đèn manchon.

Chư quý khách ở xa muốn lấy kiểu hàng (échantillon) hỏi giá, hoặc muốn mua món chi, cứ viết thư cho tôi thì tôi sẽ tính giá thiệt nhẹ, vì đã có giá riêng tính cho bạn hàng chẳng hề tính mắc bao giờ.

Hàng gửi theo cách lãnh hóa giao ngân (Contre remboursement).

Nếu gửi tiền trước thì sẽ được trừ tiền huê hồng 2% về cái phần tiền trả trước đó.

Gửi thư đến: La-văn-Trọng
Đường Kinh-Lấp
Cantho

Cáo bạch

Chúng tôi có một tiệm hiệu là "TÂN. HAT-LONG" tại đường d'Adran số 115 nhằm góc đường Ohier số 1 để sửa đèn Lito Landi đèn Manchons xe máy, sắt, máy đánh chữ, máy bát và máy bát, bóng đèn các thứ đồng hồ, vân vân. Lại cũng có bán: Manchons, Carburer và dầu Essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo quý ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý quan có đám tiệc chi mà muốn chương đèn trong nhà cho sáng thì húng tôi cũng làm được; miễn là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và mandat xin đồ như vậy
Nguyễn-văn-Chu
115,—Rue d'Adran
Saigon

Tiệm khắc con dấu

Kính trình cùng quý khách đăng rõ: Tiệm tôi trước ở số nhà 85 đường Calinat và số 130 đường Pellerin, nhờ ơn lực châu chư quân từ chiều cổ thì công nghệ của tôi đã thành hành bấy lâu nay. Vậy tôi đã dọn lại số 96 cũng đường Pellerin vẫn chuyên nghề khắc con dấu đồng, cao-su, bán đồng, bán đá cẩm thạch để mộ, có bán đủ các thứ con dấu Tây gởi lại, như là Dateur, Numéro- leur, Polioleur, Composteur, etc...v..

bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu giá rẽ đồ tốt mà làm mau, có in Catalogue đề gởi cho quý khách nếu quý khách muốn cần dùng kiểu nào thì xin gởi thơ cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quý khách.
TRAN-DUY-BINH
Graveur—96 Rue Pellerin—Saigon

An phong

Bijouterie-soieries de Chine
et du Tonkin
CAOLANH

Kính trình cùng lực châu Quý khách đăng rõ: Tiệm tôi mua bán hơn năm năm bán ròng hàng tàu, những là vân xuyên lảnh nhiều, cũng là hàng vườn, nhuộm đen diệu lảnh thật tốt, không hề trở, tôi chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tốt và hớt chằm tốt, nên các nơi khác không thể bì kịp hàng đều của tôi, và giá tôi bán lại rẽ. Còn đồ mặc trắng như lụa: cẩm châu, hoa tư các, cũng xá lựa soạn bắc thảo, lụa soạn thượng hảo đều có đủ thứ, còn hàng bắc như, băng the, lương-lược đủ thứ, tôi lảnh tại Hà-nội, như quý khách muốn mua vật chi dùng xin gởi thơ đến, thì tôi sẽ gởi đồ lại liền, như vị nào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gởi contre remboursement.

Cao lãnh: Nguyễn-xuân-Trước
Cẩn bạch

Có bán

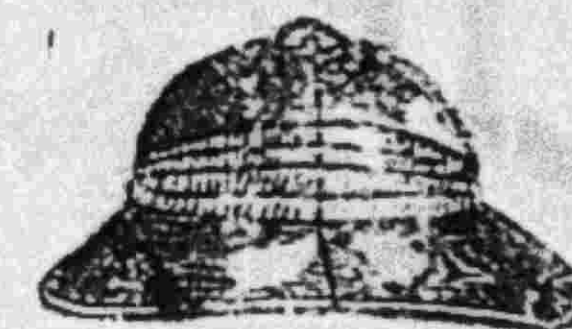
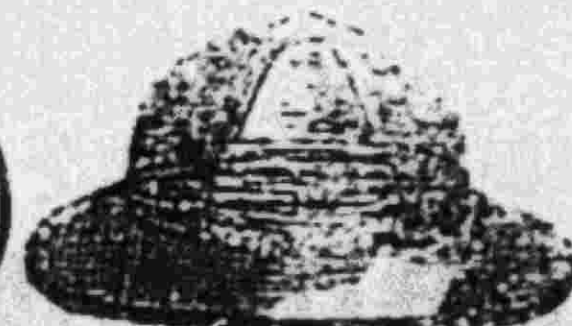
Tại Garage Central de l'Ouest Cánh thu

5 Cái xe hơi mỗi cái giá 3.500\$
2 cái biêu Mitchell 6 máy
1 " " Chalmer 6 "
1 " " Davis 6 "
" " " Réo 6 "

CÓ BẰNG CẤP CỦA HỘI ĐẤU XẢO MỸ-NGHỆ HANOI BAN KHEN
DIPLOME DE MÉRITE - EXPOSITION DES BEAUX ARTS DE HANOI 1920
Cordonnerie—Chapellerie—Tonkinoise
GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

83 Rue Catinat Saigon

Kính cùng QUI-VỊ đăng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KY gởi ĐONG GIAY, LAM-NON theo kiểu ÁU-CHÂU kin thời. GIAY đong bằng DA-TÂY hay, NON làm bằng CÂY-MÓP thiết nhẹ, lớp NỈ-XÁM, BỐ-TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ KHẮC CON-ĐÁU ĐONG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐA CẨM-THẠCH ĐỂ MÃ. Tôi đã BÁN-SỈ ở LỤC-TINH thiết nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NON VA GIAY của tôi làm thiết kỹ càng và giá lại rẽ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÁN GIAY-HẠ ĐA LĂNG GIẾP ĐA-LĂNG VÀ NHUNG đủ màu GUỐC BẮC-KY SƠN-ĐEN QUAI-NHUNG QUI-VỊ xa xin viết thơ về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÁN-SỈ riêng thiết rẽ xin chư tôn chiếu cố cho việc buôn bán của ĐONG-BANG ta được thành lợi trong lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời

Tiệm Hòa Mỹ Caolanh

Có trữ mấy món hàng
này tại Nam-Bác-Ai

Tràon

Bốn hiệu có bán đủ thứ hàng tàu hàng tây, hàng bắc, và hàng vườn cũng có rượu tây đồ hộp đồ cần và đồ tạp hoá, bán sỉ và bán lẻ bốn hiệu xưa nay chuyên một nghề buôn bán, cho nên những hàng tơ-lụa lia công lựa cạnh chỉ kỹ-lượng. Và rất dày công nhuộm, làm cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hề phai màu hầu chư quý vị, muốn mua đồ bán lại, hoặc gia dụng xin gởi thơ quyết vào bốn hiệu sẽ lập tức gởi liền khi hàng đến chất là dạng vui lòng quý-vị. Hàng định gởi contre Remboursement đem bạc đến nhà thơ lảnh hàng.

Chủnhơn: Huỳnh-đắc-Nghĩa kính mời

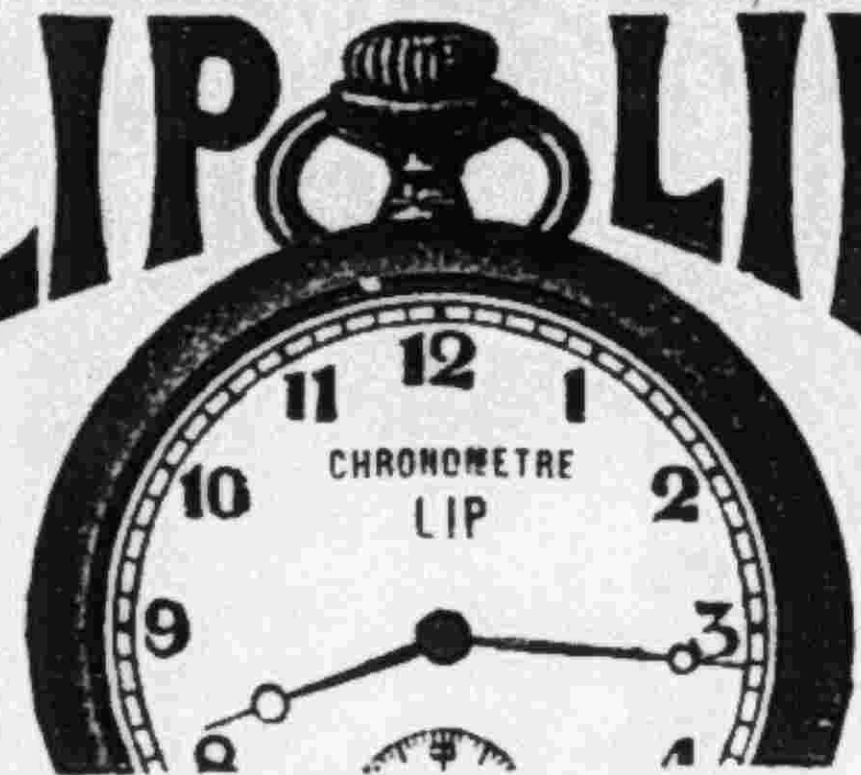
- 1— Các thứ rượu Tây, rượu Cam Qui cục trước.
 - 2— Giày nón của Annam làm.
 - 3— Đồ hộp, hiệu Exquises, Arachides
 - 4— Các thứ thuốc của M. Nguyễn khác-Kiệm ở Tam-Binh.
 - 5— Xà-bong đen, hiệu con rồng và xà-bong con ngựa một sừng.
- Có bán thuốc: «Vạn-linh-Tế» «Nam-hoàn-tế» và «Trường-sanh linh-dược»
Có cho mượn phòng ngủ nữa, xin đóng bảo chiểu cố.

Tiệm Nam-Bác-Ai vững vàng, nhờ ơn quý-vị, đồng bang trường tình
Cửa tiệm NAM-BÁC-ÁI LẠ-MẠI

DỒNG HỒ HIỆU "LIP"

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu
"LIP"

**CHRONOMÈTRE
LIP LIP**

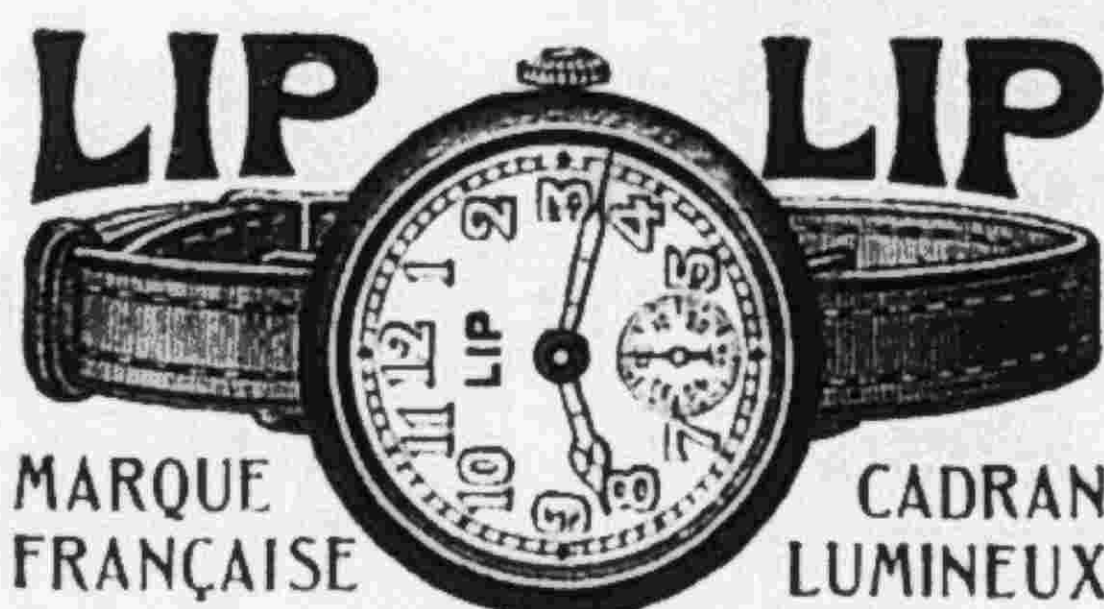
LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

SAO VẬY?

Vì máy nó tốt lắm, nó chạy
đúng, chắc và lâu hư, khỏi tốn
tiền sửa mãi như các đồng hồ
khác

SAO NỮA?

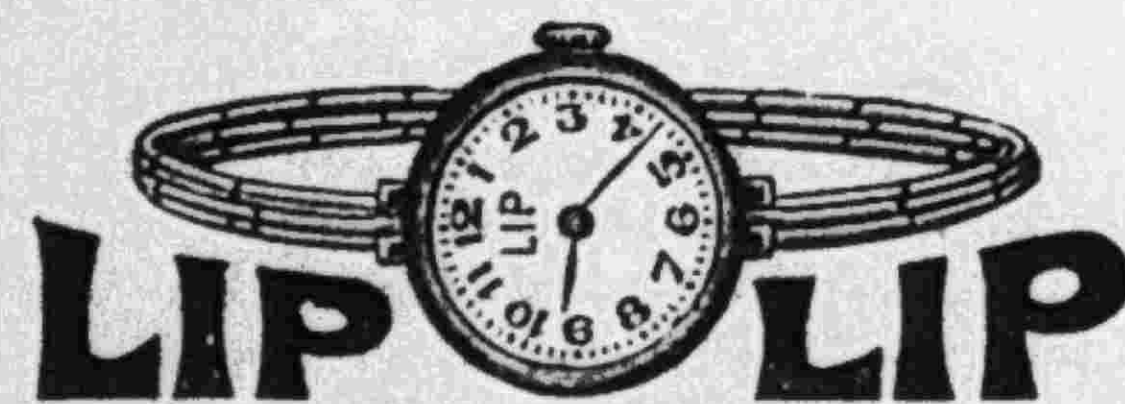
Vì nó là hiệu Langsa và giá
nó rẻ lắm.

MARQUE FRANÇAISE CADRAN LUMINEUX
En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

THIỆT KHÔNG?

Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
sở sầm đồng hồ hiệu LIP thì
biết.

MONTRE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES.
Platine, Or, Argent, Plaqué or.
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS.
Exiger la marque LIP sur le cadran.

CÓ TRỪ BÁN TẠI:
Hàng LES GALERIES DE
LOUEST là hàng HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG SAIGON, MY-
THO, CANTHO và TRÀ VINH

Thuốc điều hiệu globe
TRÁI BẮT)

Có gói 10 điều

Có gói 20 điều

Hút đã ngon, dễ đánh tào được
không mồi, không mồi.
Tại Hàng DENIS-FRÈRES có trữ bán

LỜI RAO

Kính cùng lục-châu đăng rõ tại nhà
In Hậu-Giang Cần-thơ, có bán sách chữ
quốc-âm để giúp cho Hương-chức eo
quyển thi hành như trường-tôn.

Sách này có 456 trường và có đủ kiểu
vết thi lời truyền-rao, của ông DƯƠNG-
VAN-MÊN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là... 3\$00

Tiền gửi... 0.20

xin viết thư đến nhà in Hậu Giang
Cầnthơ mà mua

Nhà máy xay gạo

TẠI CHÂU THÀNH CẦNTHƠ

Tại nhà máy này có xay và trữ gạo
trắng: bán lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có
nhiều hạng tùy theo giá.

Trong lục-châu chữ vì nào muốn mua
hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà
thương nghị.

Décortiquerie de Cantho

Quảng tài Thạnh

Tiệm đóng ghe và sửa ghe
ở bên kia sông gần cột giây thép
và CẦNTHƠ
PHÙNG-CHIẾU— chủ

Kính cùng quý vị đồng hương, nay
tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe
có sẵn và bề tiện bề tra và kéo ghe.
Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
cưa đủ thước tất mà tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chủ tiệm này biết lẽ nghi của người
Annam nên tiếp rước quý vị vừa lòng
luôn luôn chủ tiệm này khi trước có
làm chủ sự tiệm của hiệu là Quảng-tài-
Lại, từ ai ai cũng biết rằng người ấy
biết chiều hiên đãi sĩ bực nào

Xin quý ông quý thầy có cần dùng mua
cây cưa đóng hay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tài-Thạnh thì có. — Cái xin
quý-thầy thương.

Nay kính cáo.

TIỆM

Trương-văn-Hanh
Sadec

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ
tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mướn
đều khí đá (carbure) theo cuộc quan,
hôn, tan, tế, kỷ yên, Tân gia, hạ thọ,
khăn đen băng nhiều tây và khăn bông
tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ vô
trượt xe máy hiệu Michelin, giấy bìa-ét
đủ cỡ đóng theo kiểu kim thời. Quý ông
ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy,
thì gửi thư cho tôi. Tôi sẽ lòng kỳ
lượng mà gửi contre-Remboursement
nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lần đầu
và tôi cho giá đồ phụ tùng in sáng bằng
chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hanh.

Cần Thơ

HÀNG HẬU GIANG

vốn đăng 1.000.000

Hàng này của Langsa và Annam hàng vốn lập tại Cánh-thơ. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt một đếu là tại Saigon có món chi thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt. Cũng gởi hàng cho các xứ xa: ai mua món chi xin viết thư ngay cho Hàng, thì Hàng sẽ gởi hàng lập tức. Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ. Có trữ bán:

Rượu rơm hiệu Stella
Làm rơm bằng miá.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về bán lại khỏi trả tiền trước.

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cánh-thơ) có bán sách mới in rồi như: sách "Khuyến-sĩ ca" của M. Lê-trung-Thu thì rất buồn cười cho trẻ em, vì đặc đủ 10 thiên nói về BỐN PHẬN CON TRÉ PHẢI CƯ XỨ CUNG NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện "Hồn Tơ-Nguyệt và Ngủ-Phụng-Lầu" của M. Trần-văn-Hương tích đặt dễ rã, hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy đếu tệ mà chưa, sau cũng được giúp vui giây lát.

Giá bán mỗi cuốn

sách "Khuyến-sĩ ca".....0\$25
truyện "Hồn Tơ-Nguyệt".....0 10
Truyện Ngủ-PhụngLầu".....0 20

AI mua nhiều sẽặng tích giá rẻ hơn
Nhà in Hậu-Giang kính cáo

Xin ghé mắt

Kính trình cho lục-châu chư-quân tử rõ tại nhà-in Hậu-giang Cánh-thơ có trữ bán đồ phụ tùng như: giấy, đèn rửa bình, carton dán hình 6 1/2 x 9; 9 x 12, 13 x 18, nước thuốc rửa bình. v. v.,

Có máy viết hiệu "Smith Premier" n°10 tốt nhất hạng, máy viết hiệu "Virotyp" giá tính rẻ luôn, xin đồng-bang chiếu cố.

Nay kính cáo.

Trần đắc-Nghĩa.

Quản-lý: Ấn-quán An-Hà Cánh-thơ

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thấy rõ tiệm tôi làm bánh mì rỗng bột mì tây mua tại hàng bán bột tốt có danh tại Saigon.

Bánh của tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1 kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ kiến, có rỗng nước kiến lên không dăng, rồi bu không được lại. Bởi ai rờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bạng đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Muốn mua mật ong

AI có MẬT ONG muốn bán mấy xin đến nơi Bón-quán

An-quán An-hà Cánh-thơ

Kính cáo:

Cáo bạch

Kính tỏ cùng chư quý vị:

Tại nhà in Hậu-giang (Cánh-thơ) có lãnh in đủ các kiểu Catalogue có hình (Catalogues illustrés) như đồ phụ tùng xe máy, các thứ đèn đồ dùng trong nhà và đồ ăn bàn (vaisselles).

Bổn hiện mới mua nhiều clichés tốt. Vậy chư quý vị muốn cần dùng xin gởi thư thì bổn hiện sẽ gởi hình kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt nhẹ hơn các nơi.

Nhà-in Hậu-giang

Kính cáo

Entrepot de Vinhlong Nguyễn-thành-Điểm

IMPORTATION EXPORTATION

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Hàng tạp hóa—Đồ hộp hiệu "Casse-grain"—Bánh mì hiệu "Lefèvre-Utile" Rượu chác và các thứ rượu mạnh hiệu tốt. Đồ tân chế theo kiểu kiem thời: Dầu thơm—Savon "Cadum" Áo Chemises của nhà chế tạo riêng hiệu "La Mondiale".

Xe máy và đồ phụ tùng xe hơi—Vỏ xe hơi hiệu "GOODRICH"

Ở Bắc-kỳ (Tonkin) đều có lại thường hàng hóa như sau này: Bồn chế kiểu (Toilette) Ghế xích-du -- Ghế có da (Fauteuils) Ghế ngồi (chaises) và đồ để phòng khách vân vân.

Rương di tàu, đồ nón, valises đồ vật dùng theo cuộc đi đường, yên ngựa và đồ bác kẻ (thầy đều bằng da thuộc)

GIÁ NHẸ HƠN CÁC NƠI—CÁCH GỬI HÀNG HÓA MAU LẺ LẠM

Nhà chính tại Vinhlong (thành) Đường Salicette. Tiệm ngách ở Bắc-kỳ: 90-92 Avenue Paul Doumer Hai-phong 13 rue du Coton (Hàng-trống) Hà-nội.

Nhà ngủ và nhà hàng bán cơm tây

HIỆU: TÂN-PHAT-LỢI

ở đường Bd Maspéro gần cầu tàu lục Tỉnh (SỐC-TRĂNG)

Kính thỉnh quý khách nếu có việc đi Sóc-trăng tới lờ đường xin dừng bước ghé lại nghỉ nơi tiệm của tôi: Có phòng ngủ tỉnh vì khoan khoái, lại có quạt máy và đèn điện; tắc một lờ là đủ đồ cần tôi có bán các thứ rượu và cơm tây: việc nấu lại càng kỹ lưỡng vì cứ do theo cách Vệ-Sinh.

Còn như khách có muốn cần dùng cơm Annam xin cho tôi hay trước một giờ thì tôi cũng sẵn lòng làm cho vừa ý. Xin Quý-khách chiếu cố đến, tôi lấy làm thắm cảm.

Chủ nhơn: Tư Cảnh khub mời.

Khương Thới dit Gông

178, 180 Rue Ang-Duong, 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây:

Kiểm và gneo, chuỗi bông, cà-rà, đồ làm đủ thứ. Dầu-ếch-săng-Sên (essence Shell) dầu nhớt để vỏ máy xe hơi (Huile pour automobile) mỡ bôi đồ máy xe hơi (Graisses pour automobile) đá thấp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu tây và huê-kỳ (enveloppes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu bộ-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đồi mới (écaillit) lược chải đầu đủ thứ và đồ của đầm (madame) giày tây, giày (annam) dầu thơm áo hune mua bên tây lại (commande en France.)

Như các ông và các bà muốn dùng xin gởi thư đến tôi sẽ lập tức gởi con-re remboursement) đến cho.

Nay kính

Trần-văn-Gông

Bijoutier Puom-penh

ĂN HA NHỰT BẢO

HỐI DỒNG BANG

Trong xứ ta có lò đặc
một thứ rượu ngon làm
kêu là **Rhum Stella**
làm ròng bằng nước mía

Tanên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tỏ
ý bình vực cái môi lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum stella**
này giá đã rẻ mà uống
lại nên thuộc nữa.

Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des
SUCRES ET RHUMS
Cantho Cochinchine

Muôn mua xin do nơi
HÃNG HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG
Cantho, Saigon
Mytho
Travinh.

Vậy môi lợi càng ngày về tay đồng chường.